Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница lv е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

латвийски

Swipe to change

Разходи

Латвия

Настоящата страница ви предоставя информация за съдебните разходи в Латвия.

Законодателна рамка, уреждаща хонорарите на юридическите професии

1. Съдебни изпълнители

Възнагражденията за услугите на заклетите съдебни изпълнители (*zvērināti tiesu izpildītāji*) се определят в съответствие със законовите ставки. Забранява се договарянето на възнаграждение, което се различава от законовата ставка.

2. Адвокати

С изключение на случаите, в които държавата предоставя правна помощ, в Латвия няма фиксирано възнаграждение за услугите, предоставяни от **заклети адвокати** (*zvērināti advokāti*); заклетите адвокати се договарят за възнаграждението си с клиента.

Член 57 от латвийския Закон за адвокатурата (*Advokatūras likums*) изисква заклетите адвокати да сключват писмени договори с клиентите си за процесуално представителство и свързаното с това възнаграждение.

В случай че няма писмен договор, а има спор относно възнаграждението, дължимата сума за адвокатско възнаграждение и други разноски може да бъде определена като двойния размер, предвиден в законодателството за държавната правна помощ, в установените в това законодателство размери.

Член 12 от латвийския Закон за адвокатурата предвижда, че в случаите, посочени в закона, държавата заплаща възнаграждението на адвокатите и другите свързани разноски. Съответно в случаите, предвидени в законодателството за правната помощ (Закона за държавната правна помощ (*Valsts nodrošinātās juridiskās palidzības likums*) и в Наказателно-процесуалния закон (*Kriminālprocesa likums*)), се определя кога държавата заплаща възнаграждението и поема свързаните с делото разноски по граждански, административни и наказателни дела.

Възнаграждението и разноските за държавна правна помощ, заплащани на предоставящите правна помощ, се плащат от държавата в съответствие с

Постановление № 1493 от 22 декември 2009 г. на Министерския съвет за определяне на правилата относно обхвата на държавната правна помощ, размера на плащанията, свързаните разноски и процедурата по плащането им

. Постановлението определя фиксирани възнаграждения (фиксирана/определена сума или почасова ставка), които се заплащат от държавата на предоставящите правна помощ в съответствие с предвидената процедура. Вж. също така отговорите на въпросите по-долу.

Фиксирани разходи

Фиксирани разходи по граждански производства

Фиксирани разходи за страни по гражданско производство

Фиксираните разноски за страните включват държавните такси, административните такси и разноските, свързани с разглеждането на делото.

Етап от гражданското производство, на който трябва да бъдат платени фиксираните разходи

Към молбата до съда трябва да бъдат приложени документи, свързани със плащането на държавните такси и другите съдебни разходи в съответствие с процедурата, предвидена в закона.

Таксата, покриваща работата на съда (държавната такса) и административната такса трябва да бъдат платени към държавния бюджет както следва:

Получател: Държавната хазна (*Valsts kase*)

Данъчен регистрационен номер на получателя: 90000050138

Номер на банкова сметка на получателя: LV55TREL1060190911200

Банка на получателя: Държавна хазна (*Valsts kase*)

Код BIC: TRELLV22

Съобщение: тук се въвеждат данните, позволяващи случаят да бъде идентифициран

Дължимите такси за разглеждане на делото трябва да бъдат платени преди неговото разглеждане.

Дължимите суми за свидетели и вещи лица (за провеждане на огледи или разпитването на свидетели на място), както и разходите за връчване и издаване на призовки, публикуване на съобщения във вестници и обезпечаване на иска се заплащат от страната, която е подала иска, преди делото да бъде разгледано.

Следните плащания се извършват от страната, която е подала иска, преди разглеждането на делото:

Разходите, дължими за свидетели и вещи лица

Разходи, свързани с провеждането на огледи или разпитването на свидетели

Разходи за връчване и издаване на съдебни призовки

Разходи, свързани с издирването на ответника

Разходите, свързани с публикуване на съобщения във вестници

Разходите, свързани с обезпечение на иск.

Плащания, свързани с издаването на решение по делото в районните или градските съдилища (*rajona (pilsētas) tiesa*) или окръжните съдилища (*apgabaltiesa)*, се извършват по сметката на администрацията на Съда:

Наименование на получателя: Администрацията на Съда (*Tiesu administrācija*)

Номер на банковата сметка на получателя: LV51TREL2190458019000

Данъчен идентификационен номер на получателя: 90001672316

Банка на получателя: Държавна хазна (*Valsts kase*)
Код BIC: TRELLV22
Друга информация за плащането, която трябва да бъде включена: **21499** (идентификационният номер, който се отнася до съответната категория плащане) и друга информация, необходима за идентифициране на делото, като номера на делото, името на ответника и указание дали той е физическо или юридическо лице.

Фиксирани разходи в наказателните производства

Фиксирани разходи за участници в наказателното производство

Наказателното производство в Латвия е безплатно. Наказателно-процесуалният закон (*Kriminālprocesa likums*) не определя такси за наказателните производства. Съгласно параграф 8 от преходните разпоредби на този закон гражданските искове, предявени в рамките на наказателни производства, проведени преди влизане на закона в сила, следва да бъдат третирани като искове за обезщетение на вреди. В случай че гражданският ищец не е жертвата или ответникът по гражданския иск не е обвиняем, гражданският иск се разглежда по реда на Гражданския процесуален закон (*Civilprocesa likums*). Един месец след влизане на закона в сила длъжностното лице, отговарящо за производството (*procesa virzītājs*), е длъжно да уведоми страните за това.

Етап от наказателното производство, на който трябва да бъдат платени фиксираните разходи

Прилага се отговорът, даден по-горе за фиксираните разходи за участниците в наказателното производство.

Фиксирани разходи по конституционни производства

Фиксирани разходи за участници в конституционно производство

Няма такси на нито един етап от конституционните производства.

Етап от конституционното производство, на който трябва да бъдат платени фиксираните разходи

Няма такси на нито един етап от конституционните производства.

Предварителна информация, която трябва да бъде предоставена от процесуалните представители

Права и задължения на страните

Съгласно член 2.2 от **Етичния кодекс на заклетите адвокати в Латвия** (*Latvijas Zvērinātu advokātu Ētikas kodekss*) адвокатите са длъжни да дават становища по делото на клиента по професионален и ясен начин и да оказват съответното правно съдействие. Освен това, съгласно член 3.1 от Кодекса адвокатите не трябва да поемат дела, касаещи въпроси, по които не са компетентни или не могат да изпълняват задълженията си по адекватен начин. Поради това, преди да се съгласи да поеме дадено дело, адвокатът е длъжен да се запознае с конкретните обстоятелства по делото и да даде становище. Латвийският закон за адвокатурата определя също така задълженията на заклетите адвокати, като например използването на всички посочени в законодателството методи и средства за защита и представляване на правата и законните интереси на лицето, което е поискало правна помощ.

Източници на информация за съдебните разходи

Къде мога да намеря информация относно съдебните разходи в Латвия?

Можете да намерите информация относно съдебните разходи в законите и подзаконовите актове, издавани от Министерския съвет, в интернет и в информационните брошури в съдилищата.

На какви езици мога да получа информация относно съдебните разходи в Латвия?

Информация относно съдебните разходи (без да се посочват конкретни суми), дължими при подаването на исковата молба, е достъпна на всички езици на ЕС на уебсайта на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела (виж раздел „Образуване на съдебно производство").

Къде мога да намеря информация относно медиацията?

Информация относно медиацията може да бъде намерена на уебсайта Mediācija.lv.

Къде мога да намеря допълнителна информация относно разходите?

Уебсайт за информация относно разходите

Информация относно разходите може да бъде намерена в Портала на националните съдилища.

Съществува също така официалният уебсайт на Министерството на правосъдието на Република Латвия. Тук можете да намерите информация относно съдилищата, съдебния процес, решения на административните съдилища, други съдебни решения, както и друга информация.

Къде мога да намеря информация относно средната продължителност на различните видове производства?

Информация относно продължителността на производствата може да бъде намерена в статистическите доклади относно работата на съдилищата, които могат да бъдат намерени на уебсайта на Информационната система за съдилищата (*Tiesu informācijas sistēma*).

Къде мога да намеря информация относно средния размер на общите разходи за определено производство?

Няма данни за средния размер на общите разходи за определено производство.

Данък добавена стойност

Как се предоставя тази информация?

Държавните такси и деловодните разноски са освободени от ДДС.

Какви са приложимите ставки?

Държавните такси и съдебните такси са освободени от ДДС.

Правна помощ

Приложим праг на доходите в сферата на гражданското правосъдие

Съгласно Закона за държавната правна помощ (*Valsts nodrošinātās juridiskās palidzības likums*) държавата предоставя правна **помощ на физически лица**, които:

са признати за бедни или с ниски доходи съгласно процедурите, предвидени в латвийското законодателство;

внезапно се окажат в ситуация и при материални обстоятелства, които ги възпрепятстват да защитят своите права (напр. поради бедствия, форсмажор, или други обстоятелства, извън техния контрол);

зависят изцяло от държавата или местните власти.

Когато поради ситуацията, в която се намират, материалните обстоятелства или доходите си лицата не са в състояние да си осигурят правна защита, **държавна правна помощ** се предоставя и на **лица**:

които имат право на правна помощ от Република Латвия по силата на международните задължения на Латвия;

които в случаи на трансгранични спорове са с местоживеене или обичайно пребивават в държава членка на Европейския съюз.

Държавна правна помощ се предоставя и по административни дела (обжалване на решения за предоставяне на убежище, решения по оспорвани заповеди за принудително отвеждане до границата и решения за преразглеждане на заповеди за експулсиране).

Заявленията за правна помощ се разглеждат от Администрацията за правна помощ (*Juridiskās palīdzības administrācija*), която взема решение за предоставянето или отказа да се предостави правна помощ и уведомява за решението си лицата, подали заявления.

Приложим праг на доходите в сферата на наказателното правосъдие за обвиняеми

Съгласно членове 17—19 от Закона за държавната правна помощ лицата, които имат законно право на защита в наказателното производство, могат да кандидатстват за правна помощ преди влизането в сила на окончателното съдебно решение. При наказателни производства държавна правна помощ се предоставя за консултации, съдействие при изготвяне на процедурни документи и представителство в досъдебното и съдебното производство. При определени обстоятелства, предвидени в Наказателно-процесуалния закон, държавата назначава адвокат на обвиняемия.
Съгласно член 20 от Наказателно-процесуалния закон всяко лице, заподозряно или обвинено в извършване на престъпление, има право на защита, т.е. право да знае в извършването на какво престъпление е заподозряно или обвинено и право да избере начин, по който да бъде проведена защитата му. Тези лица могат да упражнят правото си, действайки от свое име или като определят лице по техен избор да ги защитава. Последният може да бъде съветник по защитата (заклет адвокат). В закона са посочени случаите, в които представителството от адвокат е задължително. Ако обвиняемият няма достатъчно средства за да ангажира адвокат и не постигне споразумение с адвокат, който е готов да го представлява, държавата гарантира, че обвиняемият е представляван като заплаща разходите по защитата с държавни средства и определя каква част, ако има такава, от тази сума подлежи на плащане от обвиняемия.
Съгласно член 80 от Наказателно-процесуалния закон обвиняемият може да сключи договор с адвокат или друго лице може да направи това от негово име. Повдигащият обвинението (*procesa virzītājs*) няма право да сключва такива договори или да ангажира конкретен адвокат, но трябва да предостави на обвиняемия необходимата информация и да му/й даде възможност да се свърже с адвокат. Ако обвиняемият не е сключил договор в рамките на дело, в което представителството от адвокат е задължително, или в други случаи обвиняемият желае да бъде представляван, повдигащият обвинението отправя искане към старшия адвокат да осигури съветник по защитата. В срок от три работни дни след получаване на искането, старшият адвокат информира повдигащия обвинението за името на адвоката, който ще поеме защитата.
Член 81 от Наказателно-процесуалния закон относно специалната процедура предвижда, че ако няма споразумение относно защитата или ако ангажираният адвокат не е в състояние да присъства по време на производството, повдигащият обвинението трябва да ангажира адвокат, който да осъществява защитата в отделните етапи от производството (всякакви разследвания, касаещи обвиняемия) от списъка с дежурните адвокати, изготвен от старшия адвокат за територията на териториална компетентност на съда.
Освен това член 84, параграф 2 от Наказателно-процесуалния закон гласи, че ако лицето не е сключило договор във връзка със защитата си, размерът и процедурата по заплащане на възнаграждения и разноски, дължими за адвокатски услуги, се определят с решение на Министерския съвет (вж.
Постановление № 1493 от 22 декември 2009 г. на Министерския съвет за определяне на правилата относно обхвата на държавната правна помощ, размера на плащанията, свързаните разноски и процедурата по тяхното заплащане
).

Приложим праг на доходите в сферата на наказателното съдопроизводство за жертви

При наказателни производства държавната правна помощ (т.е. услугите на адвокат) за представляване на жертвата, се назначава в съответствие с процедурата, посочена в Наказателно-процесуалния закон, и в случаите, предвидени в него.
Освен това, съгласно член 104, параграф 5 от Наказателно-процесуалния закон лицето, повдигащо обвинението, може да вземе решение за назначаване на адвокат, който да представлява непълнолетно лице при следните обстоятелства:
Ако защитата на правата и интересите на малолетното лице е възпрепятствана или не е гарантирана по друг начин
При обосновано искане на представител на семейството на малолетното лице (майка, баща или настойник, баба или дядо, пълнолетен брат или пълнолетна сестра), с когото живее малолетното лице и който полага грижи за него, или на представител на институция за защита правата на детето или представител на неправителствена организация, действаща в областта на защита на правата на детето.
При извънредни обстоятелства и в случай, че не е възможно по друг начин да се гарантира защита на правата и интересите на лицето в публично наказателно производство, повдигащият обвинението има право да назначи адвокат на жертва, която е пълнолетно лице с ниски доходи или в много тежко финансово положение. В тези случаи сумата и процедурата по заплащането за услуги, предоставяни от адвокат, са определени от Министерския съвет (вж.
Постановление № 1493 от 22 декември 2009 г. на Министерския съвет за определяне на правилата относно обхвата на държавната правна помощ, размера на плащанията, свързаните разноски и процедурата по тяхното заплащане
).
При тези обстоятелства държавата осигурява правна помощ на лицето, считано за жертва (изготвяне на процедурни документи и представителство в съда).

Други условия за предоставянето на правна помощ на жертви

Виж информацията по-горе относно прага на доходите за обвиняеми в сферата на наказателното съдопроизводство.

Други условия за предоставянето на правна помощ на обвиняеми

Виж информацията по-горе относно прага на доходите, приложим към правната помощ в сферата на наказателното правосъдие.

Безплатни съдебни производства

Следните лица са освободени от заплащане на съдебни разходи на държавата:
Ищци — по искове на работници за възстановяване на трудово възнаграждение и други искове, произтичащи от трудови правоотношения или свързани с такива;
Ищци – по искове, свързани с неизпълняване на трудови договори, ако ищецът излежава присъда в затвор;
Ищци — по искове за телесна повреда, довела до инвалидност или други увреждания на здравето, или смърт;
Ищци — по искове за събиране на плащания на издръжка на дете или родител и искове за определяне на бащинство, ако искът е внесен заедно с иска да събиране на плащане на издръжка;
Заявители – по въпроси, свързани с признаването, или признаването и изпълнението на решения, издадени от чуждестранни съдилища, по искове за събиране на плащания на издръжка на дете или родител;
Ищци — по искове за обезщетение за финансови загуби или неимуществени вреди, произтичащи от престъпления
Прокурори, държавни институции или органи на местното самоуправление и лица, които имат законното право да защитават в съда правата и законните интереси на други лица
Заявители — по въпроси, свързани с обявяването на лице за недееспособно или за назначаването на настойник;
Заявители — за назначаване на настойник на лице поради разпуснат или разточителен начин на живот или прекомерна злоупотреба с алкохол или наркотици
Ответници — по въпроси, свързани с намаляване размера на издръжката, определена от съда за дете или родител и намаляването на издръжката, определена от съда, по искове за нанесена телесна повреда, довела до инвалидност или други увреждания на здравето, или смърт
Заявители — когато дете е било незаконно преведено през граница или задържано

Синдици — по искове, които са предявени в полза на физически или юридически лица в несъстоятелност и синдици, подаващи заявления за

обявяване на юридически лица в несъстоятелност при обстоятелствата, описани в параграф 3 на член 51 от Закона за несъстоятелността (*Maksā tnespējas likums*);
Кредитори — изпълнение на решения, отнасящи се до събирания на плащания към държавата
Кредитори — изпълнение на решения, отнасящи се до събирания на плащания, които се извършват с единен документ, позволяващ изпълнението на иска в определена държава членка;
Данъчни служби и служби по акцизите - заявления за обявяване на юридически лица в несъстоятелност;
Службата за гражданство и въпроси, свързани с миграцията (*Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde*), по дела за лишаване от латвийско гражданство
Държавната агенция за социално осигуряване (*Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra*) – по дела за събиране на вземания за държавния бюджет, произтичащи от дължими социални осигуровки, или надплащане на социални помощи и социални осигуровки, или плащане на социални помощи във връзка с пътни произшествия.
Страните също така могат да бъдат **освободени от заплащане на съдебни разходи** на държавата в други случаи, предвидени в закона. При извършване на оценка на финансовото положение на физическо лице, съдът или съдията може да го освободи изцяло или отчасти от заплащане на съдебни разходи в държавния бюджет и да отсрочи плащането на дължимите съдебни разходи в държавния бюджет или да разпореди плащането им на вноски.

Кога загубилата страна трябва да плати разходите на спечелилата страна?

Страната, в чиято полза е постановено съдебното решение, може да възстанови всички съдебни разходи, които тя е направила, от другата страна. Ако искът е уважен частично, възстановяването на сумите, определени в този раздел, се изплаща пропорционално на приетата от съда част от иска. На ответника се възстановяват разходите пропорционално на отхвърлената част от иска. Държавните такси за заявления за възобновяване на съдебното производство и ново разглеждане на спора (в случай че влязлото в сила решение е изпълнено) не се възстановяват.
Ако искът на ищеца е уважен изцяло или частично, на ответника ще бъде наредено да възстанови разноските, понесени от ищеца за водене на делото, до степента, предвидена в закона, включващи хонорарите на адвокатите, разноски, свързани с присъствието на заседанията или във връзка със събиране на доказателства. Ако искът бъде отхвърлен, съдът ще нареди на ищеца да възстанови разноските, направени от ответника при неговата защита в съда.

Хонорари на вещи лица

Сумите за разходи за вещи лица се заплащат от страната, която е отправила съответното искане преди произнасяне на решение по делото. Страна, която е освободена от съдебни разходи, не трябва да заплаща тези разходи. В такъв случай, хонорарите на вещи лица се заплащат от съдебната администрация (с изключение на държавните съдебно-медицински експерти)

Хонорари на писмени и устни преводачи

Когато страните по делото не разбират езика, на който се води производството — освен ако не представляват юридически лица, Съдът трябва да гарантира, че те могат да се запознаят с документацията по делото и да участват в производството с помощта на устен преводач.

Документи по темата

Доклад на Латвия за проучване относно прозрачността на разходите PDF (742 Kb) en

Последна актуализация: 28/09/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.